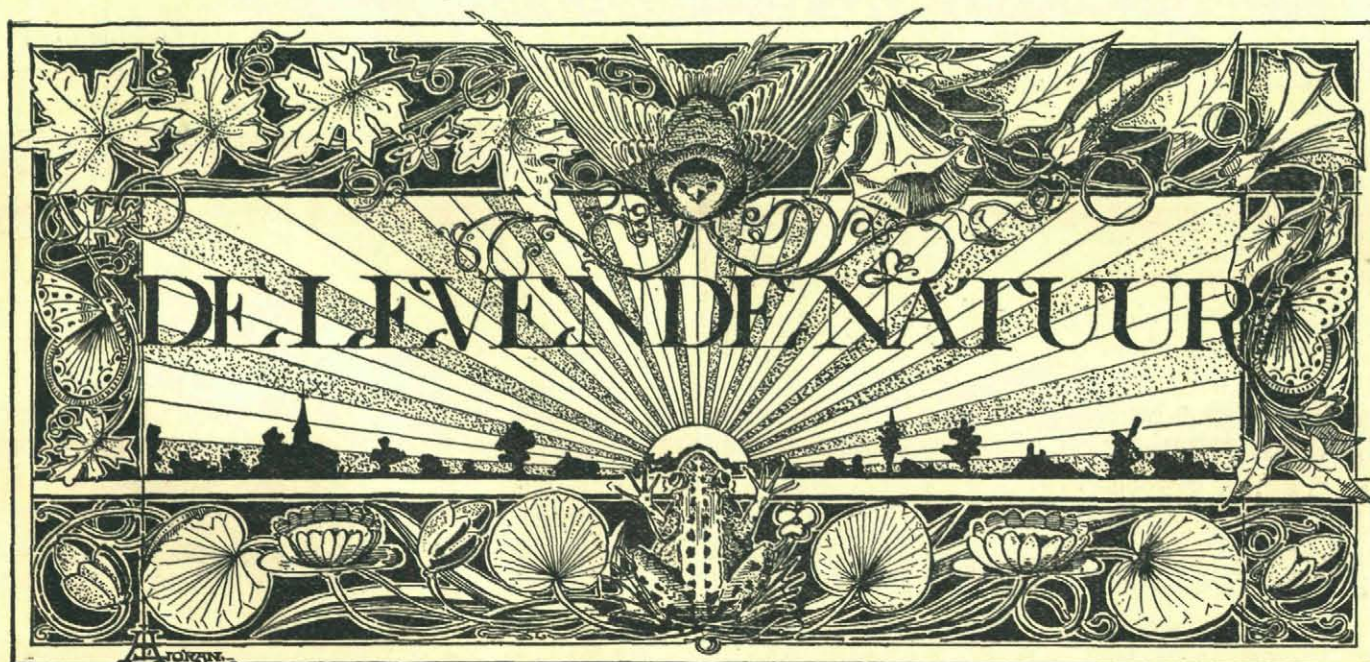

REDACTIE

E. HEIMANS, Amsterdam en JAC. P. THIJSSSE, Bloemendaal.

ADRES DER REDACTIE:

JAC. P. THIJSSSE, TE BLOEMENDAAL.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

Prijs per jaar f 3.60.

HET WINTER-AQUARIUM.

Wie een aquarium den heelen zomer door in werking heeft gehad, ziet tegen Januari — als 't zoo'n zacht najaar is als dezen keer, maar gewoonlijk vroeger — zijn mooie inlandsche waterplanten vergelen en vergaan. Tegelijkertijd verdwijnt het laatste spoor van algen; zelfs de begroeide ruiten worden weer helder en doorzichtig; tenminste als de kamer niet voortdurend verwarmd wordt en de zon er niet den heelen dag toegang heeft.

Ook de meeste dieren kwijnen of kruipen in de bodemlaag, als ze niet al van te voren aan een of andere ziekte te gronde zijn gegaan. Dan is voor de meeste jongelui de pret er af en zij doen dan meestal iets, dat heel verkeerd is. Ze gieten of scheppen het aquarium leeg en brengen 't naar den zolder, den kelder, of naar een ongebruikt hoekje van de woning. Dit nu moet nooit gebeuren met een aquarium dat niet geheel en al uit glas bestaat. Een aquarium, dat droog staat, hetzij zomer of winter, wordt lek; daar is niets aan te veranderen. De stopverf verliest zijn vettigheid en laat los van het glas en ook van den bodem. Ook het halfleege aquarium lijdt schade, tenzij het luchtdicht door een glasplaat of kap is gesloten; en dat is haast nooit het geval.

Een aquarium geheel uit glas lijdt door leegstaan geen schade; wat het glas betreft tenminste. Laat ge er alleen de bodemlaag in, om in 't volgend jaar

al dadelijk goed zand te hebben, dan wordt dikwijls het glas zoo aangetast, dat de doorzichtigheid vermindert. Een van beide: een glas-aquarium moet geheel geleegd en gereinigd worden vóór de vorst komt, of het moet gevuld blijven.

Voor een lijst-aquarium is het bepaald noodig, dat het nooit droog staat; zorg, dat het liefst geheel gevuld blijft tot de bovenlijst toe; kan dit om een andere reden niet — bijv. te groot gewicht of een barstje aan den bovenkant — dan moet het half of voor driekwart gevulde zoover mogelijk van de kachel verwijderd worden gehouden, anders is er nog kans op lekkage. En dat is 't vervelendste en lastigste, wat een aquarium-houder overkomen kan.

Als het aquarium tot December of Januari goed is gebleven en de waterplanten, kleine insecten, slakjes, daphnia en waterslangetjes tot nu toe in leven zijn gebleven, is het ook verkeerd, dat ge de bodemlaag weggooit.

Daarin zit heel wat bewaard, dat den korten winterslaap is ingegaan, ook massa's eieren en poppen; bovendien hebben vele planten, waarvan nu niets meer boven den grond te zien is, er hun winterknoppen of wortelstokken in geborgen. En dat alles zoudt ge weggooien? Juist het eerste opkomen en eensklaps te voorschijn komen van die planten en dieren is zoo aardig en belangwekkend, om na te gaan.

En de vuile rommel dan die er op ligt? Wel strooi daarover een paar centimeter dik fijn wit

zand; dan hebt ge voor den heelen winter een schoon veldje. Reinig de wanden grondig; maar vooral niet met zand (om de ruiten niet te krassen); en, kunt ge het machtig worden, plant er dan een paar takjes Amerikaansche waterpest of een ander uitheemsch waterplantje in. Als bewoners bestaan er voor de winter geen betere dieren dan visschen, gewone inlandsche vischjes, die nu, zoolang 't water niet voor goed dichtgevroren is, overal voor heel weinig geld te koop zijn en anders wel te vangen ook.

Vischjes van een vingerlengte, gewone rietvoorns of blankvoren, zijn met de karpers de dankbaarste visschen voor 't winter-aquarium. Onder de ongunstigste omstandigheden houden ze 't leven, invriezen hindert ze meestal maar heel weinig. En ze kunnen gerust een paar maanden zonder voedsel blijven.

Wie geen vingerlange voren, blei of karper kan krijgen, koopt maar een half dozijn witvisch van een centimeter of drie, vier. De soort is dan gewoonlijk nog niet te bepalen, meestal is het blei of voren.

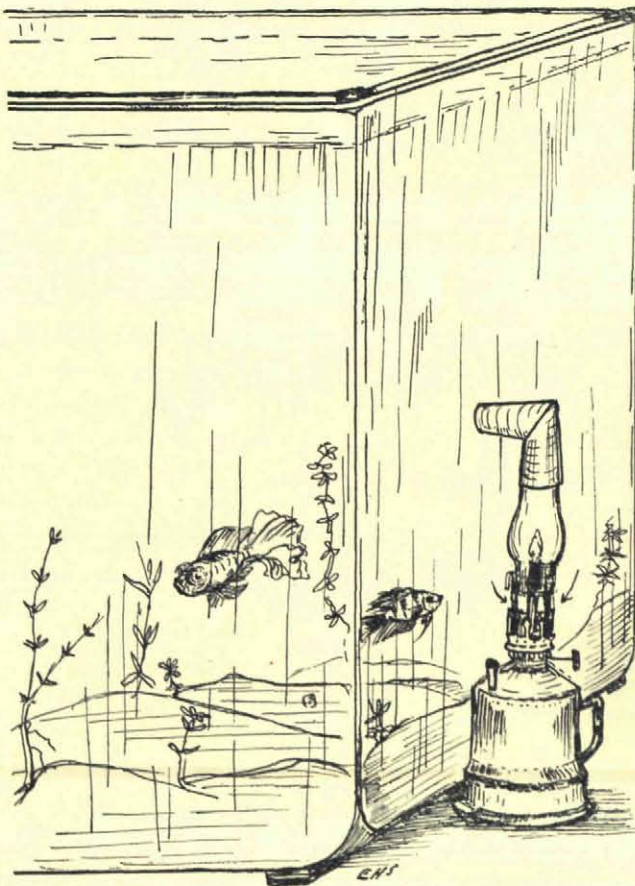
Juist zulke kleine visschen, die in Januari of Februari in 't aquarium worden gebracht, blijven in den zomer het beste in leven. Ze brengen dan niet zoo licht

parasieten mee uit de tobbe van den koopman. Als ze volkomen gaaf van vinnen en schubben zijn, is 't verder kweken al heel gemakkelijk. En hoe mooi een klein glasaquarium is, met een zestal van die beweeglijke blinkend zilveren diertjes, behoef ik niet te zeggen, dat begrijpt ieder wel. Vooral 's avonds bij het maken van 't huiswerk is 't een heele gezelligheid zoo'n zilveren visch-eskader bij zich op tafel te zien zwenken en zwieren. Afleiden doen ze haast niet, en 't is zoo goed, bij een korte verpoosing, tusschen een opstel en aardrijkskunde les, dadelijk iets heel moois en levends voor oogen te hebben. Uit pure liefhebberij zou je 't gaan teekenen, schilderen, of wat veel gemakkelijker is, uit klei

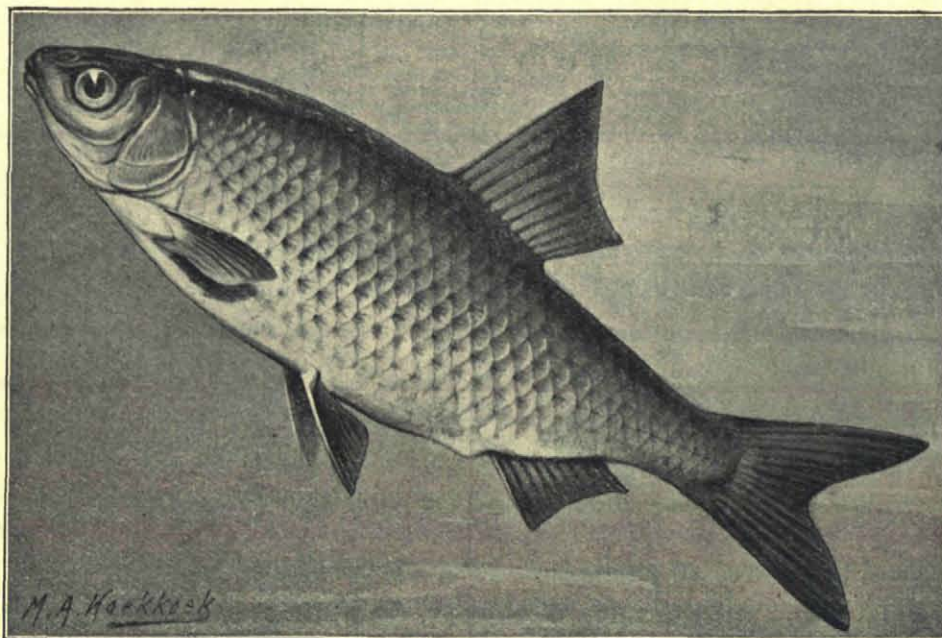
modelleeren, in hoog of laag relief.

Voor voedsel, dat heb ik al meer gezegd, heeft ge

bij voorns en karpers in den winter haast niet te zorgen. Zoo om de week eens probeeren, of zetrek hebben. Heel fijn geschaafd mager vleesch in zeer geringe hoeveelheid op een lucifershoutje toegediend, is het beste wintervoer. Nooit brood of aardappels, dat is de dood voor de visschen en

De verwarming van het Winter-Aquarium.

Voorn.

een bederf voor 't water. Dan nog liever een klein stukje koolblad, dat even in kokend water is gehouden,

of zoo maar uit den schotel, als 't maar niet vet of zout is.

Het eenige waarvoor ge eenige zorg moet dragen, is de frischeheid van het water; dat mag niet te warm worden; te koud is lang zoo erg niet. Wordt het lauw door zon of kachel, vervang het dan gedeeltelijk door zuiver koud water; de heele bak tegelijk ververschen is niet goed.

Ook moet bovenal in den winter het aquarium gedekt zijn met een glasplaat; niet luchtdicht sluitend; laat de plaat rusten op vier kurken in de hoeken.

Er is nog een reden om visschen, die men 's zomers wil in leven houden, al vroeg in den winter en heel jong in de kamer te brengen. Ze worden dan veel beter mak. Vooral geldt dit voor stekelbaars die ge in Maart een nestje wilt laten bouwen of voor bittervoorns die hun eieren in mossels zullen leggen.

Ook voorns, dat anders schuwe visschen zijn, wennen dan aan 't voeren uit de hand. Een karper is in 't voorjaar zoo mak, dat ge hem gerust in de holle hand kunt nemen om hem goed te bekijken voor 't teekenen of boetseeren, ja heusch in de hand. 's Winters, als 't erg koud is, behoeft dat u heelemaal niet te verwonderen, dan dommelen de karpers in. Buiten in sloten en vijvers houden ze een echten winterslaap; in 't aquarium blijft het bij dutten. Dat zal ook wel de oorzaak zijn, waardoor ze zoo weinig eten.

Het aquarium voor inlandsche vischjes kan gerust in een koude kamer staan, als 't maar vorstvrij is. Hebt ge tropische visschen, paradijvischjes of sluierstaarten misschien, of anders maar goudvisschen, dan is het heel goed mogelijk, het aquarium zonder veel moeite of kosten op koude dagen wat te verwarmen. Ik heb daartoe vaak gebruik gemaakt van een gewoon nachtluchtje met lampegglas, zoo een, dat met petroleum uit een asbestsponsje brandt. Op den rand, waaromheen gewoonlijk het glas sluit, heb ik drie pootjes laten soldeeren van 2 cM. met een plooi aan den bovenkant, zoodat het glas op stelten staat, van 1 cM. ongeveer. Nu kwam er veel lucht onder bij de vlam en het trekken werd sterk bevorderd. Dit was noodig voor de rest van 't allereenvoudigste verwarmingstoestel; want boven op 't glas plaatste ik een blikken schoorsteentje van 1½ dM.; dit was zoo geknipt en gesoldeerd, dat het, halverwege ongeveer, een bocht maakte; een schoorsteenpijp met een knik dus, van boven iets wijder dan van onder; zóó dat de kap niet over het lampegglas naar onder kon zakken, als het door de warmte wat veel uitzetten mocht.

't Eenige dat een beetje hoofdbreken kost is het lampje zoo te zetten of te hangen dat het waterpas of schuine stuk van de blikken schoorsteenpijp bijna tegen 't aquarium sluit. Maar dat is iedere ver-

nuftige jongen of meisje wel toevertrouwd. Vrees voor knappen behoeft er niet te bestaan, daartoe is de warmte te gering en 't water neemt, die ook te gauw over. Toch is die warmte voldoende, om het water in het aquarium een graad of vijf boven de kamertemperatuur te brengen en dat is al mooi genoeg. Wilt ge 't warmer hebben, dan moet ge de schoorsteen lager plaatsen, want ge begrijpt wel, dat bij zoo'n zwakke warmtebron, het stilstaande water van 't aquarium alleen door strooming verwarmd kan worden.

Walmen doet zoo'n nachtlucht niet en al vergeet ge 't uit te blazen, uw visschen raken er ook niet van aan de kook: de petroleum die 't reservoir kan bevatten is zelden voor meer dan één nacht voldoende. 's Morgens is de kachel al weer warm en vóór den avond hebben de kleumerige paradijvischjes geen nood.

E. HEIMANS.

IN DE DUINDOORNEN.

In alle boekwinkels liggen tegenwoordig die aardige Engelsche zeven-stuivers albums van foto's van bloemen en vogels. Vooral het vogeldeeltje is zeer mooi met zijn fitisjes, rietzangers, zanglijsters, Jan van Genten en Alken; 't is een waar juweeltje van illustratie en een wonder van goedkoopheid. En bewonderaars van vreemd gedoe schermen met het kleurig boekje, vragen of zoo iets in Nederland ook niet tot stand kan komen en of wij wel ooit het werk van Kearton, Pike, Kirk of Job kunnen evenaren.

Gelukkig mogen wij die vraag bevestigend beantwoorden, onze vogelfauna is op zijn minst even interessant als de Engelsche, onze fotografen bezitten evenveel geduld, liefde en bekwaamheid als hun voorgangers aan de overzij van de Noordzee en onze vogels — nu, ik zou haast zeggen, daar zijn er onder, die zich even graag laten fotografeeren als de Duitsche kroonprins of Isadora Duncan.

Het is ons een groot genoegen, de slot-aflleveringen van onzen tienden jaargang te versieren met een serie van photographiën, die een prachtige illustratie vormen van het leven van dien interessanten zangvogel, den grauwen klauwier, en die behooren tot het beste, wat onze vriend Tepe in het afgelopen jaar heeft weten te bereiken.

Eigenlijk waren ze bestemd voor een wedstrijd in Duitschland, uitgeschreven door den bekenden uitgever Voigtländer. Maar toen ik hoorde, dat eventueel de prijswinnende negatieven het eigendom